

Zaimki osobowe 1 i 2 osoby

W sanskrycie, podobnie jak w języku polskim, nie występuje rozróżnienie kategorii rodzaju gramatycznego dla zaimków osobowych 1 i 2 osoby.

Jak we wszystkich zaimkach sanskryckich, nie występuje forma Voc.

Fleksja zaimków osobowych 1 i 2 osoby jest bardzo nieregularna; posiadają one po dwa tematy – zaimki 1 osoby w liczbie pojedynczej tworzone są od tematu मद्, w liczbie mnogiej od tematu अस्मद्, a zaimki 2 osoby od tematu त्वद् w liczbie pojedynczej i od tematu युष्मद् w liczbie mnogiej. Niektóre formy są nieregularne.

Odmiana zaimka osobowego 1 osoby मद्, अस्मद् (ja, my)

	sing.	dual.	plur.
N.	अहम्	आवाम्	वयम्
Acc.	माम् (मा)	आवाम् (नौ)	अस्मान् (नः)
I.	मया	आवाभ्याम्	अस्माभिः
D.	मह्यम् (मे)	आवाभ्याम् (नौ)	अस्मभ्यम् (नः)
Abl.	मत्	आवाभ्याम्	अस्मत्
G.	मम (मे)	आवयोः (नौ)	अस्माकम् (नः)
L.	मयि	आवयोः	अस्मासु

Odmiana zaimka osobowego 2 osoby त्वद् युष्मद् (ty, wy)

	sing.	dual.	plur.
N.	त्वम्	युवाम्	यूयम्
Acc.	त्वाम् (त्वा)	युवाम् (वाम्)	युष्मान् (वः)
I.	त्वया	युवाभ्याम्	युष्माभिः
D.	तुभ्याम् (ते)	युवाभ्याम् (वाम्)	युष्मभ्यम् (वः)
Abl.	त्वत्	युवाभ्याम्	युष्मत्
G.	तव (ते)	युवयोः (वाम्)	युष्माकम् (वः)
L.	त्वयि	युवयोः	युष्मासु

Uwagi:

1. Formy podane w nawiasach to tzw. formy enklityczne (krótsze formy pozbawione własnego akcentu), które nie mogą występować na początku zdania, na początku wiersza w zwrotce, bezpośrednio po wokatiwie, a także przed partykułami i spójnikami, np. *eva*, *ca*, *vā*, *ha*.
2. Choć nie rozróżniamy rodzajów gramatycznych dla zaimków osobowych 1 i 2 osoby, to formy G. tłumaczyć należy z uwzględnieniem rodzaju gramatycznego słowa, z którym te zaimki się łączą, np.:

मम – G. sing. od मद्, अस्मद्, „mój”, „moja”, „moje”

मम जनकः (m.) mój ojciec

मम भार्या (f.) moja żona

मम सुखम् (n.) moje szczęście

Zaimki osobowe 3 osoby

Zaimki osobowe dla trzeciej osoby (on, ona, ono) w sanskrycie są tak naprawdę zaimkami wskazującymi (ten, ta, to), które przejęły funkcję zaimków osobowych. Tematem tych zaimków jest तद् Odmieniają się przez przypadki, liczby i rodzaje (męski, żeński i nijaki) ale nie mają formy Voc.

Odmiana तद् w rodzaju męskim i nijakim (zaznaczonym **na czerwono** jeśli inny od m.)

	sing.	dual.	plur.
N	सः तद्	तौ ते	ते तानि
Acc	तम् तद्	तौ ते	तान् तानि
I	तेन	ताभ्याम्	तैः
D	तस्मै	ताभ्याम्	तेभ्यः
Abl	तस्मात्	ताभ्याम्	तेभ्यः
G	तस्य	तयोः	तेषाम्
L	तस्मिन्	तयोः	तेषु

Odmiana तद् w rodzaju żeńskim

	sing.	dual.	plur.
N	सा	ते	ताः
Acc	ताम्	ते	ताः
I	तया	ताभ्याम्	ताभिः
D	तस्यै	ताभ्याम्	ताभ्यः
Abl	तस्याः	ताभ्याम्	ताभ्यः
G	तस्याः	तयोः	तासाम्
L	तस्याम्	तयोः	तासु